

LANDSKAPSSTYRELSENS FRAMSTÄLLNING
till Landstinget med förslag till landskapslag
om ändring av 1 § landskapslagen angående
tillämpning i landskapet Åland av vissa riks-
författningar rörande livsmedel.

För att främja det allmänna hälsotillståndet och skydda konsumenterna mot försäljning av otjänliga livsmedel har bestämmelser införts om de krav livsmedel skall uppfylla. Bestämmelser härom finns dels i hälsovårdslagen och dels i landskapslagen angående tillämpning i landskapet Åland av vissa riks-författningar rörande livsmedel (43/77), som är en s.k. blankettlag enligt vilken riks-författningar som gäller livsmedel bringats i kraft även i landskapet.

Efter det att lagen senast ändrades i landskapet har i riket utfärdats två förordningar som rör livsmedel, förordningen den 9 februari 1990 om vissa bär-, frukt- och grönsaksprodukter samt vissa drycker (FFS 129/90) och förordningen den 24 augusti 1990 om främmande ämnen i livsmedel (FFS 755/90). Genom dessa författningar har förordningen angående bär- och fruktprodukter (FFS 450/65) och förordningen angående läskedrycker och dryckesingredienser (FFS 577/72) samt förordningen om främmande ämnen i livsmedel (FFS 393/87) upphävts. De tre sistnämnda förordningarna är fortfarande i kraft i landskapet. Enligt landskapsstyrelsens uppfattning bör ifrågavarande förordningar även i landskapet ersättas med de nya förordningarna om vissa bär-, frukt- och grönsaksprodukter samt vissa drycker och om vissa främmande ämnen i livsmedel.

Förordningen om vissa bär-, frukt- och grönsaksprodukter samt vissa drycker (FFS 129/90) gäller framställning, import och försäljning av vissa produkter som tillverkas enbart eller delvis av bär, frukter eller grönsaker samt framställning, import och försäljning av vissa drycker. Genom förordningen har införts en enhetlig terminologi beträffande de olika produkter som framställs av bär, frukt eller grönsaker.

Förordningen om främmande ämnen i livsmedel (FFS 755/90) gäller högsta halter och förekomst av främmande ämnen i livsmedel, dock inte i kött, inälvor, mjölk och grädde. Ämnen som kan göra livsmedlet menligt för hälsan eller odugligt eller otjänligt som människoföda är främmande ämnen.

Landskapsstyrelsen föreslår att lagens ikraftträdelsebestämmelse utformas så att övergången till en tillämpning av de nya bestämmelserna om vissa bär-, frukt- och grönsaksprodukter samt vissa drycker inte skapar problem för importör, tillverkare eller försäljare av ovan nämnda produkter.

Med hänvisning till det anförda föreläggs Landstinget till antagande

L a n d s k a p s l a g

om ändring av 1 § landskapslagen angående tillämpning i landskapet Åland av vissa riksförfattningar rörande livsmedel.

I enlighet med landstingets beslut:

upphävs 1 § 1 mom. 21 punkten landskapslagen den 23 maj 1977 angående tillämpning i landskapet Åland av vissa riksförfattningar rörande livsmedel (43/77) samt

ändras 1 § 1 mom. 9 och 28 punkterna, av dessa lagrum 28 punkten sådan den lyder i landskapslagen den 3 mars 1989 (13/89), som följer:

1 §

Utöver vad beträffande den allmänna hälsovården och bedrivande av näring annorstädes är stadgat skall vid tillverkning och annan hantering av livsmedel följande riksförfattningar, med nedan angivna avvikelser, äga tillämpning i landskapet Åland.

9) förordningen den 9 februari 1990 om vissa bär-, frukt- och grönsaksprodukter samt vissa drycker (FFS 129/90)

28) förordningen den 24 augusti 1990 om främmande ämnen i livsmedel (FFS 755/90)

Denna lag träder i kraft den

I förordningen den 9 februari 1990 om vissa bär-, frukt- och grönsaksprodukter samt vissa drycker (FFS 129/90) avsedda produkter som överensstämmer med tidigare gällande bestämmelser får importören importera samt tillverkaren, den för vars räkning tillverkning sker och förpackaren överlåta till utgången av år 1992. Andra näringsidkare får även därefter sälja de produkter som levererats till dem före utgången av år 1992.

Mariehamn den 8 november 1990

L a n t r å d

Sune Eriksson

Lagberedningssekreterare

Tomas Lundberg

Nr 129

Förordning om vissa bär-, frukt- och grönsaksprodukter samt vissa drycker

Given i Helsingfors den 9 februari 1990

På föredragning av ministern för handläggning av ärenden som hör till handels- och industriministeriets verksamhetsområde stadgas med stöd av 1 och 11 §§ livsmedelslagen av den 3 juli 1941 (526/41):

1 kap.

Allmänna stadganden

1 §

Tillämpningsområde

Denna förordning gäller framställning, import och försäljning av vissa produkter som tillverkas enbart eller delvis av bär, frukter eller grönsaker, samt framställning, import och försäljning av vissa drycker.

2 §

Tillsatsämnen

När tillsatsämnen används skall förordningen om tillsatsämnen för livsmedel (973/85) och vad som bestäms med stöd av den iakttas.

2 kap.

Flytande produkter

3 §

Juice

Med juice avses en produkt som har framställts av bär, frukter eller grönsaker med fysikaliska eller enzymatiska metoder och i vilken varken vatten eller andra tillverkningsämnen har tillsatts.

Juice får framställas också av juicekoncentrat eller torkad juice genom att den mängd vatten som har avlägsnats vid koncentrationen eller torkningen tillsätts.

Handels- och industriministeriet kan fastställa minimihalter för de lösliga torrsbstanserna i juice framställd av juicekoncentrat eller torkad juice.

4 §

Standardisering av juicens sötma

Utan hinder av vad som stadgas i 3 § 1 mom. får för standardisering av sötman i juice användas saccaros, glukos eller fruktos eller andra sötningsmedel som innehåller endast dessa socker. Tillsatsen av sötningsmedel får vara högst 15 g/kg. Sötningsmedlet behöver inte anges som tillverkningsämne och det påverkar inte juicens benämning enligt handels-
sed.

5 §

Naturjuice

Juice som har framställts på det sätt som nämns i 3 § 1 mom. och i vilken inte har tillsatts sötningsmedel för att standardisera sötman, får benämnas naturjuice.

Naturjuicens hållbarhet får inte förbättras genom upphettning.

6 §

Saft

Med saft avses en produkt som har framställts av juice genom tillsättning av vatten eller av sötningsmedel. Juicehalten i saft skall vara minst 35 viktprocent.

På saftens försäljningshölje skall anges juicehalten och vid behov hur saften skall spädas ut.

7 §

Juicekoncentrat

Med juicekoncentrat avses en produkt som har framställts av juice genom att en vattensmängd som motsvarar minst hälften av juicens volym har avlägsnats.

På juicekoncentratets försäljningshölje skall finnas utspädningsanvisningar.

8 §

Nektar

Med nektar avses en drickfärdig produkt som har framställts enbart av mosade bär, frukter eller grönsaker eller av juice eller juicekoncentrat samt vid behov med tillsats av sötningsmedel och vatten.

Frukt- eller bärhalten i nektar skall vara minst 50 viktprocent. I nektar som har framställts av sura eller starkt aromatiska bär eller frukter skall bär- eller frukthalten dock vara minst 25 viktprocent.

Om nektarn har framställts av både sura eller starkt aromatiska bär eller frukter och andra bär eller frukter, fastställs frukt- och bärhaltens minimivärde enligt den grupp av bär eller frukter vars andel av produktens vikt är störst.

Grönsakshalten i grönsaksnektar skall vara minst 25 viktprocent.

9 §

Försäljningshölje för nektar

Om nektarn är klar, skall det antecknas på försäljningshöljet.

På nektarns försäljningshölje skall produktens bär-, frukt- eller grönsakshalt anges.

10 §

Saftdryck

Med saftdryck avses en produkt vars juicehalt är minst 10 viktprocent.

På saftdryckens försäljningshölje skall produktens juicehalt anges.

3 kap.

Fasta produkter

11 §

Mos

Med mos avses en fast produkt där som tillverkningsämnen har använts endast bär, frukter eller grönsaker samt vid behov sötningsmedel och där tillverkningsämnenas konsistens helt eller delvis har förändrats genom malning, passering eller någon annan mekanisk metod.

Mos får framställas också av en torkad produkt eller av koncentrerat mos med tillsats av den mängd vatten som har avlägsnats vid torkningen eller koncentreringsen.

På mosets försäljningshölje skall produktens bär-, frukt- eller grönsakshalt anges.

12 §

Sylt

Med sylt avses en fast produkt där som tillverkningsämnen har använts endast hela eller styckade bär, frukter eller grönsaker och sötningsmedel samt vid behov vatten.

Bär-, frukt- eller grönsakshalten i sylt skall vara minst 30 viktprocent.

På syltens försäljningshölje skall produktens bär-, frukt- eller grönsakshalt anges.

13 §

Marmelad

Med marmelad avses en fast produkt där som tillverkningsämnen har använts endast mos eller juice eller juicekoncentrat och hela eller styckade bär, frukter eller grönsaker samt vid behov sötningsmedel och vatten.

Bär-, frukt- eller grönsakshalten i marmelad skall vara minst 30 viktprocent förutom i citrusmarmelad, där citrusfrukthalten skall vara minst 20 viktprocent.

På marmeladens försäljningshölje skall produktens bär-, frukt- eller grönsakshalt anges.

14 §

Tillverkningsämnen

Ur bär, frukter eller grönsaker som används som tillverkningsämne för mos, sylt och marmelad får saft inte avlägsnas.

4 kap.

Förpackat vatten och mineralvatten

15 §

Kvaliteten på förpackat vatten

Vatten som säljs förpackat skall uppfylla de kvalitetskrav som stadgas eller föreskrivs för hushållsvatten. Närmare föreskrifter om de mikrobiologiska kvalitetskraven och de tillåtna pH-värdena för vatten som säljs förpackat samt om andra krav som gäller vattnets lämplighet som livsmedel meddelas vid behov av handels- och industriministeriet.

16 §

Förpackning av vatten

Förpackaren av vatten skall senast två månader före förpackandet påbörjas anmäla om detta till hälsovårdsnämnden i den kommun där vattnet förpackas. Till anmälan skall fogas ett av medicinalstyrelsen godkänt vattenlaboratoriums utlåtande om huruvida vattnet uppfyller kraven enligt 15 § eller de krav som har föreskrivits med stöd av lagrummet.

17 §

Försäljningshölje för vatten

På försäljningshöljet för förpackat vatten skall anges varifrån vattnet har tagits.

Om vattnet har blivit behandlat så att dess fysikaliska, kemiska eller mikrobiologiska egenskaper har förändrats, skall detta anmälas på vattnets försäljningshölje.

18 §

Syrevatten

Benämningen enligt handelssed "syrevatten" får användas då förpackat vatten innehåller minst 100 mg syre per liter.

19 §

Mineralvatten

Med mineralvatten avses vatten i vilket som en naturlig beståndsdel ingår eller i vilket som tillverkningsämne endast har tillsatts för människoföda lämpliga alkaliska och jordalkaliska salter minst 500 mg per liter.

Om koldioxid inte finns i vattnet, skall försäljningshöljet förses med anteckningen "utan kolsyra".

Det som stadgats i 16 och 17 §§ om förpackat vatten gäller inte mineralvatten.

5 kap.

Särskilda stadganden

20 §

Straff

Om straff för överträdelse av denna förordning och med stöd av den meddelade föreskrifter stadgas i livsmedelslagen (526/41).

21 §

Förhållandet till livsmedelsförordningen

Förutom vad i denna förordning är stadgat skall stadgandena i livsmedelsförordningen iakttas.

22 §

Närmare föreskrifter

Närmare föreskrifter och anvisningar om tillämpningen av denna förordning meddelas vid behov av handels- och industriministeriet, som även av särskilda skäl i enskilda fall på ansökan kan medge undantag från stadgandena i förordningen.

Näringsstyrelsen kan dock på ansökan i enskilda fall av särskilda skäl medge undantag från denna förordnings stadganden om anteckningar på försäljningshöljen men inte från dem som gäller benämningen enligt handelssed.

23 §

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den 1 mars 1990.

Genom denna förordning upphävs förordningen den 13 augusti 1965 angående bär- och fruktprodukter (450/65) och förordningen den

24 juli 1972 angående läskedrycker och dryckesingredienser (577/72) jämte senare ändringar.

Importören får importera samt tillverkaren, den för vars räkning tillverkningen sker och förpackaren överlåta produkter som stämmer överens med de förordningar som nämns i 2 mom. till utgången av år 1991, även om produkterna inte uppfyller kraven enligt denna förordning.

Andra än i 3 mom. nämnda näringsidkare får sälja de produkter som har levererats till dem före utgången av år 1991, även om produkterna inte uppfyller kraven enligt denna förordning, om produkterna stämmer överens med de stadganden som gäller när denna förordning träder i kraft.

Åtgärder som verkställigheten av denna förordning förutsätter kan vidtas innan förordningen träder i kraft.

Helsingfors den 9 februari 1990

Republikens President
MAUNO KOIVISTO

Minister Pertti Salolainen

Förordning om främmande ämnen i livsmedel

Given i Helsingfors den 24 augusti 1990

På föredragning av ministern för handläggning av ärenden som hör till handels- och industriministeriets verksamhetsområde stadgas med stöd av 1 och 11 §§ livsmedelslagen av den 3 juli 1941 (526/41):

1 §

Tillämpningsområde

Denna förordning gäller högsta halter och förekomst av främmande ämnen i livsmedel, dock inte i kött, organ, mjölk och grädde.

2 §

Definition

Med främmande ämne avses ett i eller på ett livsmedel förekommande ämne som inte är ett tillverknings- eller tillsatsämne och som är av sådan art att det kan göra livsmedlet menligt för hälsan eller odugligt eller otjänligt som människoföda. Vid tillämpningen av denna förordning anses som främmande ämnen även insekter, kvalster och andra djur och delar samt lämningar av dem och exemplar som blivit smutsiga eller förskämda eller som ätits av.

3 §

Mängden av ett främmande ämne i livsmedel

Livsmedel får inte innehålla en sådan mängd

av ett främmande ämne att livsmedlet till följd av detta måste anses menligt för hälsan eller annars otjänligt eller olämpligt som människoföda.

4 §

Närmare bestämmelser

Handels- och industriministeriet meddelar vid behov närmare föreskrifter och anvisningar om tillämpningen av denna förordning samt bestämmelser om högsta halter och förekomst av främmande ämnen i livsmedel och om metoder som skall användas vid bestämningen av dem, om inte annat stadgas.

5 §

Särskilda stadganden

Utöver vad som stadgas i denna förordning skall livsmedelsförordningen (408/52) iakttas.

Om påföljderna för överträdelse av denna förordning och de bestämmelser som har utfärdats med stöd av förordningen stadgas i livsmedelslagen (526/41).

94—1990

400394L

1598

Nr 755

6 §

Ikraftträdelse

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1991.

Genom denna förordning upphävs förordningen den 3 april 1987 om främmande ämnen i livsmedel (393/87) jämte senare ändringar. Åtgärder som verkställigheten av denna förordning förutsätter får vidtas innan förordningen träder i kraft.

Helsingfors den 24 augusti 1990

Republikens President

MAUNO KOIVISTO

Minister *Pertti Salolainen*